

Na osnovu člana 15. stav (1) Zakona o Upravi za indirektno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH" broj 89/05) i člana 66. stav (6) Zakona o porezu na dodatu vrijednost („Službeni glasnik BiH“, broj. 9/05 i 35/05), direktor Uprave za indirektno oporezivanje donosi

INSTRUKCIJU o postupku uvođenja posebne šeme dužnika

GLAVA I OSNOVNE ODREDBE

Član 1. (Predmet)

- (1) Ovom Instrukcijom određuje se postupak uvođenja posebne šeme dužnika, uspostavljene radi obezbjeđivanja naplate poreza na dodatu vrijednost (u daljnjem tekstu PDV), od strane organizacionih jedinica Uprave za indirektno oporezivanje (u daljnjem tekstu UIO).

Član 2. (Pravni okvir i definicija)

- (1) Uvođenje posebne šeme dužnika regulirano je:
- b) članom 66. Zakona o porezu na dodatu vrijednost
 - c) članovima 127.-130. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost („Službeni glasnik BiH“, br. 93/05, 21/06, 60/06 i 6/07).
- (2) Pod pojmom „posebna šema dužnika“ podrazumijeva se ovlaštenje UIO da naloži za određene registrirane porezne obveznike koji su u dugu - dužnike, da se PDV na isporuke registriranim obveznicima PDV-a, plati od strane primaoca isporuke.

GLAVA II POSTUPAK UVOĐENJA POSEBNE ŠEME DUŽNIKA

Član 3. (Pokretanje postupka)

- (1) Postupak za uvođenje posebne šeme dužnika pokreće po službenoj dužnosti u Regionalnom centru na čijem području porezni obveznik ima sjedište, Odsjek za pružanje usluga - Grupa za prinudnu naplatu ili Odsjek za poreze - Grupa za obradu poreznih prijava, ovisno koja organizaciona jedinica ima indicije da bi pokretanje postupka uvođenja posebne šeme dužnika zaštitilo značajan iznos poreznih prihoda ili je najprikladnije za sprječavanje akumuliranja dugova (npr. konstantno uvećanje duga, nemogućnost izmirenja obaveza prinudnim putem, podaci iz poreznih prijava koji ukazuju da obveznik vrši oporezivi promet a da ne izmiruje obaveze po osnovu PDV-a i sl.).

- (2) Ukoliko druge organizacione jedinice UIO imaju saznanja koja ukazuju da bi se trebao pokrenuti postupak za uvođenje posebne šeme dužnika, o tim saznanjima bez odlaganja obavještavaju Odsjek za pružanje usluga - Grupu za prinudnu naplatu ili Odsjek za poreze - Grupu za obradu poreznih prijava Regionalnog centra na čijem području porezni obveznik ima sjedište, koji će po prijemu informacije, sagledati situaciju i odlučiti o pokretanju postupka u smislu stava (1) ovog člana.
- (3) Postupak iz stava (1) ovog člana, smatra se da je pokrenut dostavljanjem od strane pokretača postupka, inicijative za kontrolu obveznika s aspekta procjene kategorija iz člana 5. ove instrukcije, Grupi za reviziju i kontrolu ili Grupi za kontrolu velikih poreznih obveznika, ovisno o kojem se obvezniku radi.

Član 4.

(Postupak kontrolnih organa po prijemu inicijative)

- (1) Po prijemu inicijative iz člana 3. stava (3) ove Instrukcije, šef nadležne grupe obavještava pravolinijski svog šefa odsjeka u Središnjem uredu UIO o zaprimljenoj inicijativi, radi dobivanja saglasnosti za vršenje kontrole tog poreznog obveznika ili uvrštavanja u plan kontrole za naredni period.
- (2) Nakon dobivanja saglasnosti za vršenje kontrole ili plana kontrole koji sadrži kontrolu tog obveznika, šef grupe izdaje nalog o vršenju kontrole.

Član 5.

(Postupanje inspektora)

- (1) Po prijemu naloga iz člana 4. stav (2) ove Instrukcije, nadležni inspektor vrši kontrolu poreznog obveznika sa aspekta procjene slijedećih kategorija:
 - a) bilansa stanja,
 - b) bilansa uspjeha,
 - c) izvještaja o novčanim tokovima,
 - d) ugovora o zaključenom poslu,
 - e) zaduženja kod banaka i
 - f) procjene budućih obaveza i naplate PDV-a, prema dokumentaciji obveznika.
- (2) Nakon provedenog postupka kontrole iz stava (1) ovog člana, sačinjava se zapisnik koji treba da sadrži preciziranje u čemu se kontrola sastojala i utvrđeno činjenično stanje koje je od utjecaja na uvođenje posebne šeme dužnika.
- (3) Zapisnik iz stava (2) ovog člana, zajedno s kopijom inicijative za provedbu kontrole i kopijom naloga o kontroli, te dokazima koji čine spis predmeta, dostavlja se Odsjeku za pružanje usluga - Grupi za prinudnu naplatu nadležnog Regionalnog centra, u roku od 3 dana od dana okončanja kontrole.
- (4) Jedan primjerak zapisnika iz stava (2) ovog člana dostavlja se u Odsjek za poreze - Grupi za obradu poreznih prijava, ukoliko je ona podnosilac inicijative za pokretanje postupka uvođenja posebne šeme dužnika.

Član 6.

(Postupanje Odsjeka za pružanje usluga po prijemu zapisnika)

- (1) Po prijemu zapisnika iz člana 5. ove Instrukcije, Odsjek za pružanje usluga - Grupa za prinudnu naplatu, saglasno dostavljenom zapisniku, te drugim podacima koje posjeduje, odnosno koje je pribavila, razmatra utvrđene činjenice s aspekta procjene elemenata iz člana 127. stav (1) Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost koji se odnose na:
 - a) iznos fiskalnih i drugih dugova,
 - b) rizik po javne prihode, uključujući i procjenu vjerovatnoće naplate PDV-a bez uvođenja posebne šeme,
 - c) nivo rizika za povećanje duga,
 - d) historijat ponašanja poreznog obveznika,

- e) opće ekonomske izgleda poreznog obveznika u budućnosti, i donosi odluku o uvođenju posebne šeme dužnika.
- (2) Kod donošenja odluke iz stava (1) ovog člana, mora se voditi računa o ekonomičnosti uvođenja postupka posebne šeme dužnika.
- (3) Posebna šema dužnika se neće uvoditi ukoliko je procjena naplate poreza na dodatu vrijednost u toku jedne godine manja od 10.000 KM.

Član 7.

(Postupanje kod obustave postupka)

- (1) Ukoliko Odsjek za pružanje usluga - Grupa za prinudnu naplatu, osnovom člana 6. stav (1) ove Instrukcije, smatra da utvrđene činjenice ukazuju da nema mjesta za uvođenje posebne šeme dužnika, radi pribavljanja saglasnosti za donošenje odluke o obustavi postupka, obavještava Sektor za poslovne usluge - Odsjeku za upravljanje dugom, te obrazlaže razloge za takav stav i dostavlja zapisnik o izvršenoj kontroli.
- (2) Ukoliko Sektor za poslovne usluge - Odsjeku za upravljanje dugom, na osnovu obavještenja iz stava (1) ovog člana, te prezentiranog činjeničnog stanja i drugih dostupnih podataka, smatra da se treba obustaviti postupak, dostavit će svoju saglasnost, u skladu s kojom će Odsjek za pružanje usluga – Grupa za prinudnu naplatu donijeti zaključak o obustavi postupka i isti dostaviti podnosiocu inicijative (ukoliko on sam nije podnosilac), grupi koja je vršila kontrolu i Sektoru za poslovne usluge - Odsjek za upravljanje dugom.
- (3) Ukoliko Sektor za poslovne usluge - Odsjek za upravljanje dugom, na osnovu obavještenja iz stava (1) ovog člana, te prezentiranog činjeničnog stanja i drugih dostupnih podataka, smatra da se treba donijeti rješenje o uvođenju posebne šeme dužnika, o tome će obavijestiti Odsjek za pružanje usluga - Grupu za prinudnu naplatu u roku od tri dana.
- (4) Po prijemu obavještenja Odsjeka za upravljanje dugom iz stava (3) ovog člana, Odsjek za pružanje usluga - Grupa za prinudnu naplatu, provodi postupak iz člana 8. ove Instrukcije.

Član 8.

(Donošenje rješenja o uvođenju posebne šeme dužnika)

- (1) Ukoliko Odsjek za pružanje usluga - Grupa za prinudnu naplatu, osnovom člana 6. stav (1) ove Instrukcije, smatra da utvrđene činjenice ukazuju da se treba uvesti posebna šema dužnika, provodi postupak propisan odredbama člana 128. stav (1) i (2) Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost, tako što poreznog obveznika - dužnika obavještava putem „pisma namjere“ o namjeri uvođenja posebne šeme i poziva ga da poduzme korake u cilju izmirivanja duga.
- (2) Ukoliko porezni obveznik - dužnik, u ostavljenom roku, koji ne može biti kraći od 30 dana, ne izmiri svoje obaveze ili ne dostavi dovoljnu garanciju (garancija kojom se prema procjeni može pokriti budući glavni dug, naknadni teret prinude i kamate), Odsjek za pružanje usluga - Grupa za prinudnu naplatu donosi rješenje o uvođenju posebne šeme dužnika.
- (3) Dispozitiv takvog rješenja mora da sadrži:
- a) određivanje posebne šeme dužnika za poreznog obveznika čiji se podaci moraju decidirano navesti,
 - b) obavezu unošenja klauzule na izdatim fakturama o plaćanju PDV-a (član 128. stav (3) Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost),
 - c) obavezu primaoca isporuke o načinu vršenja uplate PDV-a i dostavljanja UIO liste s podacima (član 129. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost)
 - d) početak primjene posebne šeme dužnika,
 - e) obavezu poreznog obveznika - dužnika o isticanju tog rješenja na vidno mjesto (član 128. stav (4) Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost) ;
 - f) da žalba ne odlaže izvršenje rješenja (član 137. stav (1) Zakona o postupku indirektnog oporezivanja („Službeni glasnik BiH“ ,br. 89/05)), te
 - g) naznaku o objavljivanju u „Službenom glasniku BiH“ i dnevnim novinama (član 128. stav (4) Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost).

- (4) Rješenje iz stava (2) ovog člana se izrađuje u 9 primjeraka (od kojih 6 primjeraka predstavljaju dva seta u tri jezične varijante na dva pisma), od kojih se jedan primjerak dostavlja stranci, jedan primjerak Grupi za reviziju i kontrolu ili Grupi za kontrolu velikih poreznih obveznika, ovisno koja grupa je vršila kontrolu, a dva seta od po tri rješenja urađena u tri jezične varijante i na dva pisma se dostavljaju Sektoru za poslovne usluge - Odsjeku za upravljanje dugom, radi njihovog upućivanja na objavu u „Službeni glasnik BiH“ i dnevne novine: „Nezavisne novine“, „Avaz“ i „Večernji list“, dok jedan primjerak rješenja zadržava Odsjek za pružanje usluga - Grupa za prinudnu naplatu kao donosilac rješenja.
- (5) Izuzetno od stava (4) ove Instrukcije, ukoliko je inicijativu za uvođenje posebne šeme dužnika pokrenuo Odsjek za poreze - Grupa za obradu poreznih prijava, rješenje iz stava (3) ovog člana se izrađuje u 10 primjeraka i jedan primjerak se dostavlja i ovoj grupi.

Član 9.

(Evidencija i provjera podataka)

- (1) Odsjek za pružanje usluga - Grupa za prinudnu naplatu koja je donosilac rješenja o uvođenju posebne šeme dužnika, vodi evidenciju o poreznim obveznicima - dužnicima za koje je uvedena posebna šema dužnika.
- (2) Odsjek za pružanje usluga iz stava (1) ovog člana, vrši kontinuirane provjere o ispunjenosti uvjeta za ukidanje posebne šeme dužnika.

Član 10.

(Ukidanje posebne šeme dužnika)

- (1) Ukoliko porezni obveznik - dužnik izvrši uplatu dužnog iznosa i/ili dostavi dovoljnu garanciju za izmirenje duga, Odsjek za pružanje usluga - Grupa za prinudnu naplatu koja je donosilac rješenja, donosi rješenje o ukidanju posebne šeme dužnika.
- (2) Rješenje iz stava (1) ovog člana se izrađuje u 9 primjeraka (od kojih 6 primjeraka predstavljaju dva seta u tri jezične varijante na dva pisma), od kojih se jedan primjerak dostavlja stranci, jedan primjerak Grupi za reviziju i kontrolu ili Grupi za kontrolu velikih poreznih obveznika, ovisno koja grupa je učestvovala u postupku kontrole prilikom donošenja rješenja o uvođenju posebne šeme, a dva seta od po tri rješenja urađena u tri jezične varijante i na dva pisma se dostavljaju Sektoru za poslovne usluge - Odsjeku za upravljanje dugom, radi njihovog upućivanja na objavu u „Službeni glasnik BiH“, dok jedan primjerak rješenja zadržava Odsjek za pružanje usluga - Grupa za prinudnu naplatu kao donosilac rješenja.
- (3) Izuzetno od stava (2) ove Instrukcije, ukoliko je inicijativu za uvođenje posebne šeme dužnika pokrenuo Odsjek za poreze - Grupa za obradu poreznih prijava, rješenje iz stava (1) ovog člana se izrađuje u 10 primjeraka i jedan primjerak se dostavlja i ovoj grupi.

GLAVA III ZAVRŠNE ODREDBE

Član 11.

(Objava)

Ova Instrukcija objavljuje se u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine“.

Član 12.
(Stupanje na snagu)

Instrukcija stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine“.

Broj: 02-1398/08
Datum: 15.04.2008. godine

DIREKTOR
Kemal Čaušević